

V družbi androginih žab in razočaranih pingvinov

Žabci Stripovske vinjete, ki se mnogokrat zagatnih tem lotevajo z obilico igrivosti in ironije

Pri založbi VigeVageKnjige je te dni negotovosti in skrbem navkljub pestro, vedro in živahno – pravkar so izdali serijo kratkih komičnih stripov *Žabci* oblikovalke in ilustratorke Dore Kaštrun, razglasili izbrance razpisa za izvirni risoroman (to so Ram Cunta, Miha Hančič in Katarina Šeme) ter s pridobitvijo UDK za *književnost* (in ne le za *strip*) svojim izdajam v knjižni-
cah zagotovili večjo pojavnost in dostopnost.

PIA PREZELJ

Kot je dejala založnica in urednica Anja Zag Golob, bodo jeseni za knjižnice organizirali tudi »delavnice na temo risoromana – izobraževanje je v tem smislu ključno. Žanr je močno obremenjen s pred-
sodki 'wc-literature', kar že davno ni več. Ključno je, da imajo bralke in bralci tudi v knjižnicah dostop do risoromanov, ker mnogi le tako lahko sledijo produkciji, ki je vsako leto večja in bolj razvejana. Skrb za bralno pismenost tako otrok kot odraslih je že od začetkov založbe eden naših ključnih ciljev, tudi zato je to, kje so naše knjige v knjižnicah, tako pomembno.«

Poleg razvejane in raznolike tuje stripovske produkcije, ki jo založba na slovenska tla prinaša v prevodih, pod katere se med drugim podpisujeta nagrajenka Prešernovega sklada Suzana Koncut in prejemnica Nodierove nagrade Katja Šaponjić, VigeVageKnjige stremijo

»Knjiga je bila nastavljena odprto, ključni so bili omejeno število karakterjev, kratka forma in humor, vsebina je prihajala spontano,« povzema avtorica Dora Kaštrun. FOTO KSAVER ŠINKAR

k spodbujanju in ohranjanju domače produkcije, saj »risoromana, posebno avtorskega, ni v slovenščini nikoli dovolj – to je naše geslo. Menimo, da mora založba podpirati domačo produkcijo in da je to mogoče samo, če tvorno sodeluje z domačimi avtoricami in avtorji. Zato vedno, ko nas obišče kakšen tuj avtor in avtorica, organiziramo delavnice in pogovore. Stik je ključen, a enako je – predvsem za mlade – pomembno, da imajo kje izdajati in da jim založba, kjer izdajo, ponudi tako uredniško podporo kot promocijo in pomoč pri prodaji.«

Ob jasni in nenadomestljivi (uredniški) podpori so med bralke

in bralce te dni priskakljali *Žabci*, ki so se porodili iz avtoričine cinične naveličanosti sveta in se prelevili v »serijo prikupnih dialogov in modrovanj dveh žab, ki razmišljata s svojo glavo ter utelešata odpor do tega, da bi življenje jemali (pre)resno«.

Žabca, ki se v družbi razočaranega pingvina Marka na humoren in igriv način lotevata tako besednih iger kot umetnosti, vere, podnebne katastrofe, neokapitalizma in samohranilk (takšnih, ki se samo hranijo), sta izrazito androgina, razmerja (moči) pa se med njima iz vinjete v vinjeto preobrazajo, prevešajo. Zaradi svoje univerzalnosti in odprtosti se zdi, da se ob *Žabcih* lahko krohotajo (in ob njih premišljajo) tako odrasli kot otroci; kot dodaja avtorica, je bila »knjiga nastavljena odprto, ključni so bili omejeno število karakterjev, kratka forma in humor, vsebina je prihajala spontano. Nisem se hotela omejiti na določeno temo, žabca živita v našem svetu, doživljata ga iz našega zornega kota, interpretirata pa po svoje.«

In če nam *Žabci* priprejo vrata za veder in lahkoten vstop v razmislek o številnih (tudi manj vedrih in lahkotnih) temah, k delu z enako lahkotnostjo pristopa Dora Kaštrun, ki se do idej običajno dokoplje »na tri načine: sopostavljam raznorodne pojme, iščem druge pomene v besedah, najboljše pa pridejo same od sebe in niso niti malo načrtovane.«